

Nr 167.

Godkänd av första kammaren den 14 maj 1929.
Godkänd av andra kammaren den 14 maj 1929.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av en personlig professur i limnologi för docenten Einar Naumann m. m.

(Sammansatta stats- och bankoutskottets utlåtande nr 1.)

Till Konungen.

Genom en den 25 januari 1929 dagtecknad proposition, nr 31, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels medgiva, att för docenten, filosofie doktorn Einar Christian Leonard Naumann må vid universitetet i Lund från och med den 1 juli 1929 inrättas en personlig professur i limnologi med de åligganden för Naumann, som av Eders Kungl. Maj:t bestämmas,

dels föreskriva, att Naumann skall vara skyldig såväl att i tillämpliga delar underkasta sig de för universitetsprofessurer i allmänhet för åtnjutande av nu gällande avlöningsförmåner stadgade villkoren och bestämmelserna som ock att vid den ålder, då annan universitetsprofessor är skyldig avgå från sin tjänst, mot åtnjutande av pension, beräknad efter samma grunder, som stadgats beträffande övriga universitetsprofessorer, frånträda sin ifrågasatt professur.

dels bestämma, att Naumann skall såsom innehavare av den ifrågasatta professuren från allmänna indragningsstaten åtnjuta en avlöning av 12,000 kronor, därav 8,000 kronor lön och 4,000 kronor tjänstgöringspenningar, jämte efter fem års tjänstgöring ett ålderstillägg å lönen å 1,000 kronor, ävensom varda i pensionshänseende likställd med ordinarie universitetsprofessor och följaktligen vara underkastad bestämmelserna i 1907 års lag angående civila tjänst innehavares rätt till pension,

dels till bestridande av kostnaderna för uppehållande av verksamheten vid ett limnologiskt laboratorium i Lund ävensom ett med detsamma förenat fältlaboratorium i Aneboda m. m. å allmänna indragningsstaten anvisa ett årligt

belopp av 7,250 kronor att utgå under den tid, Naumann innehar här ifrågasvarande personliga professur,

dels ock till möblering och utrustning m. m. av ett limnologiskt laboratorium vid universitetet i Lund under åttonde huvudtiteln under rubrik E. Universitetet, den medicinska undervisningen m. m., Lunds universitet för budgetåret 1929/1930 anvisa ett extra reservationsanslag av 10,000 kronor.

I likhet med sammansatta stats- och bankoutskottet vid 1928 års riksdag håller riksdagen före, att den limnologiska forskningen får anses vara av avsevärd betydelse såväl ur teoretisk som praktisk synpunkt. I sistnämnda hänseende vill riksdagen särskilt fästa uppmärksamheten på det av professor Wallengren anförda förhållandet, att en vidgad kännedom om de produktionsbiologiska förhållandena och en ökad kunskap om ämnesomsättningen i sötvattnet utgör viktiga förutsättningar icke blott för en rationell fiskodling utan också för möjligheten att på ett effektivt sätt oskadliggöra den förorening av floder och sjöar, som till skada för fisket de industriella företagen allt mera förorsaka.

För tillgodoseendet av denna forskning föreslås nu en personlig professur för docenten Naumann. Naumanns vetenskapliga kvalifikationer bestyrkas både av den utav de akademiska myndigheterna verkställda utredningen och av de av talrika in- och utländska vetenskapsmän avgivna vitsorden. Då vidare, såsom av handlingarna i ärendet framgår, Naumann inlagt stora förtjänster om den limnologiska vetenskapens utveckling, har riksdagen ansett sig böra bifalla det framlagda förslaget om inrättandet från och med den 1 juli 1929 vid universitetet i Lund av en personlig professur i limnologi för Naumann.

Såsom i statsrådsprotokollet framhållits, är ett vetenskapligt forskningsarbete inom limnologien icke möjligt utan tillgång till ett väl beläget och lämpligt inrett laboratorium, som tillika är försett med nödig apparatur. Ett sådant laboratorium finnes redan i det år 1908 i Aneboda i Småland inrättade limnologiska laboratoriet. Detta laboratorium, till vars uppförande av statsmedel anvisades ett belopp av 4,000 kronor, har från och med budgetåret 1925/1926 av Eders Kungl. Maj:t tilldelats anslag för verksamhetens uppehållande, under de två senaste budgetåren med 6,000 kronor om året. Enligt vad i statsrådsprotokollet meddelats, är det styrelsens för Anebodalaboratoriet avsikt, att, om en personlig professur i limnologi inrättas för docenten Naumann, det s. k. sjölaboratoriet i Aneboda — vilket enligt av Naumann meddelade, i statsrådsprotokollet återgivna upplysningar för närvarande torde få anses vara fullt tillräckligt — skulle med full äganderätt överlämnas till Lunds universitet, ävensom att universitetet skulle övertaga styrelsens funktion. Av ett i statsrådsprotokollet intaget gåvobrev framgår vidare, att under viss förutsättning den del av det från Södra Aneboda avsondrade och under benämningen »Limnologen» lagfarna område i Aneboda socken, varå det s. k. sjölaboratoriet är uppfört, blivit skänkt till Lunds universitet. Enligt ett handlingarna bifogat intyg är den tomt med tillhörande strandrätt, varå laboratoriet uppförts, icke besvärad med några inteckningar.

I anslutning härtill har departementschefen framhållit, att några egentliga engångskostnader för övertagandet av Anebodalaboratoriet icke äro att förvänta.

Det torde, såsom jämväl i statsrådsprotokollet framhållits, framdeles böra ankomma på Lunds universitet att vidtaga åtgärder för att det i gåvobrevet omförmälda området jämte därå befintliga byggnader varda med full äganderätt överlämnade till universitetet.

För de årliga driftkostnaderna för uppehållande av verksamheten vid ett limnologiskt laboratorium i Lund ävensom ett med detsamma förenat fältlaboratorium i Aneboda har av departementschefen beräknats ett anslag av 7,250 kronor mot för närvarande 6,000 kronor för Anebodalaboratoriet ensamt.

Mot vad sålunda föreslagits har riksdagen icke funnit någon anledning till erinran liksom icke heller mot förslaget, att detta anslag — i likhet med vad hittills pläгат iakttagas beträffande årsanslag till med personliga professorer förenade institutioner — uppföres å allmänna indragningsstaten.

För möblering av de lokaler, som framdeles kunna komma att disponeras av det limnologiska laboratoriet i Lund, ävensom för inköp av sådan apparatur av mera allmän beskaffenhet, som hittills erhållits till läns från andra institutioner, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit ett belopp av 10,000 kronor, varav 4,500 kronor beräknas för möblering och 5,500 kronor för inköp av apparatur. Detta förslag har riksdagen bifallit. Såsom i statsrådsprotokollet framhållits, bör detta belopp, som har karaktären av ett engångsanslag, upptagas under åttonde huvudtiteln såsom ett reservationsanslag.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag

dels medgivit, att för docenten, filosofie doktorn Einar Christian Leonard Naumann må vid universitetet i Lund från och med den 1 juli 1929 inrättas en personlig professur i limnologi med de åligganden för Naumann, som av Eders Kungl. Maj:t bestämmas,

dels föreskrivit, att Naumann skall vara skyldig såväl att i tillämpliga delar underkasta sig de för universitetsprofessorer i allmänhet för åtnjutande av nu gällande avlöningsförmåner stadgade villkoren och bestämmelserna som ock att vid den ålder, då annan universitetsprofessor är skyldig avgå från sin tjänst, mot åtnjutande av pension, beräknad efter samma grunder, som stadgats beträffande övriga universitetsprofessorer, frånträda sin ifrågavarande professur,

dels bestämt, att Naumann skall såsom innehavare av den nu beslutade professuren från allmänna indragningsstaten åtnjuta en avlöning av 12,000 kronor, därav 8,000 kronor lön och 4,000 kronor tjänstgöringspenningar, jämte efter fem års tjänstgöring ett ålderstillägg å lönen å 1,000 kronor, ävensom varda i pensionshänseende likställd med ordinarie universitetsprofessor och följaktligen vara underkastad bestämmelserna i 1907 års lag angående civila tjänst innehavares rätt till pension,

dels till bestridande av kostnaderna för uppehållande av verksamheten vid

ett limnologiskt laboratorium i Lund ävensom ett med detsamma förenat fältlaboratorium i Aneboda m. m. å allmänna indragningsstaten anvisat ett årligt belopp av 7,250 kronor att utgå under den tid, Naumann innehar här ifrågasvarande personliga professur,

dels ock till möblering och utrustning m. m. av ett limnologiskt laboratorium vid universitetet i Lund under åttonde huvudtiteln under rubrik E. Universitetet, den medicinska undervisningen m. m., Lunds universitet för budgetåret 1929/1930 anvisat ett *extra* reservationsanslag av 10,000 kronor.

Stockholm den 14 maj 1929.

Med undersåtlig vördnad.
